

TÜRK EĞİTİM-SEN
A K A D E M İ

2022 MEB
UZMAN VE
BAŞÖĞRETMENLİK
SINAVLARINA
HAZIRLIK

MODÜL 3

ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK

MODÜL 3 - ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK

1 Bireyde meydana gelen davranış değişikliklerinin bir bölümü rastlantılarla ve kendiliğinden gerçekleşir. Bir kısmı ise yetişkinler tarafından planlı ve kasıtlı olarak gerçekleştirilir. Bireyde toplumca istenen davranışları geliştirme sürecine ne ad verilmektedir?

Eğitim

2 Aydınlanma Çağı düşünürü olan “Eğitim Üzerine” adlı eserinde bir çocuğun doğumdan ergenliğe yaşam öyküsünü anlatırken aynı zamanda kendi ideal, doğacı (natüralist) eğitim anlayışını dile getirmiştir.

Çocuğun fizyolojik ve psikolojik tabiatının tanınarak eğitimin ona uygun biçimde düzenlenmesi gerektiğini savunmuştur ve konu merkezli eğitim anlayışı yerine öğrenci merkezli bir eğitim anlayışının kullanılması gerektiğini öne sürmüştür.

“Öğretmenler, önce çocuğu tanımakla işe başlayın!” diyerek eğitim anlayışındaki devrimi dile getirmiştir.

Yukarıda anlatılan ve düşünceleriyle devrim yapan düşünür kimdir?

Jean Jacques Rousseau (1712-1778)

3 İnsanın merkeze alındığı bir dünya anlayışı olarak tanımlanabilecek olan bu düşünce akımının etkileri olarak herkese eğitim anlayışı, eğitimin yaygınlaştırılması, eğitimde fırsat eşitliği, eğitimde evrensel değerlerin öğretilmesi sayılabilir.

Yukarıda anlatılan ve eğitimi önemli şekilde etkileyen düşünce akımı nedir?

Hümanizm

4 Hümanizmanın sunduğu anlayıştaki ilkeleri içselleştiren, hiçbir çocuğun geride bırakılmaması gerektiği anlayışı vurgulayan ve eğitimde artık bireysel farklılıklara sadece saygı değil, bireysel farklılıkların geliştirilmesine dair anlayışlar gelişmeye başlayan anlayış nedir?

Günümüzdeki eğitim anlayışı

5 Okul örgütü bileşenleri nelerdir?

Öğretim

Yönetim

Kişilik hizmetler

6 Öğretim ve yönetim hizmetlerinin dışında kalan, öğrenciye dönük olarak düzenlenen tüm hizmetlere ne denir?

Öğrenci kişilik hizmetleri

7 Eğitim sürecinin bütünlüğünü oluşturan üç ana alan hangileridir?

Öğretim

Yönetim

Öğrenci kişilik hizmetleri (ÖKH)

8 Okul örgütünün en geniş boyutu olan akademik öğrenme ile ilgili tüm bilgi ve becerilerin kazandırılmasını içeren kısma ne denir?

Öğretim

9 Eğitim sürecinin fonksiyonlarını yerine getirebilmesi ve öğrenci kişilik hizmetlerinin sunulması için gerekli olan liderliğin alınması, yetki ve sorumlulukların kullanılması ile ilgili olan kısma ne denir?

Yönetim

10 Eğitim sürecinde öğretim ve yönetim hizmetlerinin dışında kalan ve öğrencinin kişilik gelişim ihtiyaçlarını karşılamaya dönük tüm yardım hizmetlerine ne denir?

Öğrenci Kişilik Hizmetleri

11 Öğrenci kişilik hizmetleri nelerdir?

■Sağlık hizmetleri

■Sosyal yardım hizmetleri

■Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri

■Özel eğitim ve özel yetiştirme hizmetleri

■Sosyal-kültürel hizmetler

12 Öğrencilere, ekonomik yardımlardan yararlanma, barınma (yurt, pansiyon), kredi, burs, yiyecek, giyecek, ulaşım vb. gibi ihtiyaçları temin etmesine yardımcı olan hizmetlere ne denir?

Sosyal Yardım Hizmetleri

13 Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitim ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak üzere özel yetiştirilmiş personel ile uygun ortamlarda sürdürülen hizmetlerine ne denir?

Özel eğitim hizmetleri

14 Serbest zaman eğitimi verme, serbest zamanlarını değerlendirme olanakları sunma, ilgilere göre çeşitli sosyal ve kültürel etkinlikler planlama, bu kapsamda düşünülen hizmetlerdir.

Yukarıda anlatılan hizmet nedir?

Sosyal-kültürel hizmetler

15 Bireye kendini anlaması, çevredeki olanakları tanınması ve doğru kararlar vererek özünü gerçekleştirebilmesi için yapılan sistematik ve profesyonel bir yardım sürecine ne denir?

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri

16 Eğitim sürecinde rehberlik hizmetlerini gerekli kılan faktörler nelerdir?

1. Meslek seçiminin zorlaşması
2. Bireysel farkların eğitimde dikkate alınma zorunluluğu
3. İlerlemeci eğitim anlayışının benimsenmesi
4. Demokratik toplumlarda bireylere tanınan seçme özgürlüğü
5. Demokratik yaşamın karar verme gücüne sahip bireyler gerektirmesi
6. Eğitimde bireyin duygusal yönlerine verilen önemin giderek artması
7. Psikometride gelişmeler
8. Akıl sağlığına verilen önemin artması

17 Rehberlik ilk defa nerede, ne zaman ve ne olarak ortaya çıkmıştır?

Bir meslek olarak okul danışmanlığı, ilk olarak 1800'lerin sonlarında Sanayi Devrimi ile birlikte ortaya çıkan mesleki rehberlik hareketi olarak başlamıştır.

1907'de ABD'de Boston'da kurulan Meslek Bürosunun amacı iş arayan gençlere meslekî yardım verebilmek ve öğretmenleri meslekî rehberlik alanında yetiştirmektir.

18 Rehberlik faaliyetleri 1900'lerden günümüze ne şekilde gelişim göstermiştir?

1900 – 1920: Meslek seçimi ve işe yerleştirme

1930 – 1960: Okula uyum

1960'dan günümüze: Kişisel gelişim ağırlıklı olarak yürütülmektedir.

19 Rehberlik hizmetlerinin nasıl olması gerektiği ile ilgili farklı modeller nelerdir?

1. Parsons Modeli

2. Özellik Faktör Modeli (Klinik Model)

3. Rehberliği Eğitim Süreci ile Karşılaştıran Model

4. Rehberliği Karar Verme Sürecine Yardım Olarak Gören Rehberlik Modeli

5. Gelişimsel/Kapsamlı Rehberlik Modeli:

20 Özelliği, kişilerin mesleki seçim süreçlerine yardımcı olmak, mesleki rehberlik etmek olan modelin adı nedir?

Frank Parson'un Parsonian Modeli.

21 Öğrencilerin ayrıntılı incelenmesini tanınmasını gerektiren ve çok sayıda ölçme aracının geliştirilmesine katkıda bulunan bir model hangisidir?

Özellik Faktör Modeli (Klinik Model)

22 Rehberliği diğer konular gibi eğitim sürecinde öğretilecek bir konu olarak gören ve rehberlik için eğitim programlarının içinde ders saati ayrılmasını sağlayan model hangisidir?

Rehberliği Eğitim Süreci ile Karşılaştıran Model

23 Rehberliğin kişilerin karar aşamasında yararlanacağı bir hizmet olarak gören model hangisidir?

Rehberliği Karar Verme Sürecine Yardım Olarak Gören Rehberlik Modeli

24 Bu en güncel yaklaşım olarak düşünelim. Gelişim süreklidir ve rehberlik de bu süreci destekleyen bir modeldir. Günümüzde daha kullanışlı bir model olarak karşımıza çıkan bu model hangisidir?

Gelişimsel/Kapsamlı Rehberlik Modeli

- 25** Türkiye’de rehberlik hangi olayların olmasıyla gelişmiştir?
- 1952 – 1953 Türkiye’ye uzman getirme ve yurt dışına uzman gönderme ile süreç başlıyor.
 - 1953-1954 eğitim-öğretim yılında Gazi Eğitim Enstitüsü (bugünkü Gazi Eğitim Fakültesi) Pedagoji ve Özel Eğitim Bölümlerinde “rehberlik” ve “rehberlik teknikleri” dersleri programlara konmuş ve okutulmaya başlanmıştır.
 - 1955 yılında Ankara Demirlibahçe İlkokulunda Psikolojik Servis Merkezi açılmıştır.
 - Kalkınma Planlarında (1960) ve Millî Eğitim Şuralarında rehberlik konusu ele alındığı ve bu konuda neler yapılabileceğinin tartışıldığı görülmektedir.
 - 1953 yılında öğrencilerin yetenek ve ilgilerine göre testler geliştirmek, uyarlamak ve bunları uygulama amacı ile test ve araştırma Bürosu kurulmuştur.
 - MEB Şuralarında gündeme geldikten sonra rehberliğe yönelik kararlar alınmaya başlanmıştır.
 - 9. sınıfın yöneltme sınıfı olması, 9. MEB Şura’da Rehberlik dersinin zorunlu hâle gelmesi gibi tartışmalar ile gelişim göstermiştir.
 - Bugün Türkiye’de rehberlik hizmetleri illerde Rehberlik ve Araştırma Merkezleri (RAM), okullarda ise Rehberlik Servisleri şeklinde örgütlenmiştir.

- 26** Kişinin kendini anlaması, problemlerini çözmesi, gerçekçi kararlar alması, kapasitelerini geliştirmesi, çevresine dengeli ve sağlıklı bir uyum yapması ve böylece kendini gerçekleştirme için uzman kişilerce bireye yapılan psikolojik yardımlara ne denir?

Rehberlik

- 27** Rehberliğin ilkeleri nelerdir?

Rehberlik bir süreçtir.
Rehberlik bireye yardım etme işidir.
Rehberlik yardımı bireye dönüktür.
Rehberlik bilimsel ve profesyonel bir yardımdır.
Rehberliğin esası bireyin kendini gerçekleştirmesine yardım etmektir.
Rehberlik uygulamaları her okulun amaç ve ihtiyaçlarına uygun olan alanlarda yoğunlaştırılmalıdır.
Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde gizlilik esastır.
Rehberlik hizmetleri planlı, programlı, örgütlenmiş bir biçimde ve profesyonel bir yardımdır.

- 28** Rehberlik ile ilgili yanlış anlayışlar nelerdir?

1. RPD yardımı bireye tek yönlü olarak doğrudan doğruya yapılan bir yardım değildir.
2. RPD yardımının temelinde bireye acımak, onu kayırmak, her sıkıntıya düştüğünde bireye kanat germek gibi bir anlayış yoktur.
3. RPD bireyin sadece duygusal yanı ile ilgilenmez.
4. RPD’de kullanılan bütün yöntem ve teknikler amaç değil, sadece araçtır.
5. RPD yardımı akademik bir öğrenme konusu ya da ders değildir.
6. Rehberlik bir disiplin görevi değildir; rehberlik yargılamaz ve ceza vermez.
7. RPD yardımı her türlü problemi hemen çözebilecek sihirli bir güce sahip değildir.

- 29** Rehberlik hizmetlerinin işlevleri nelerdir?

- Psikolojik Danışma**
- Oryantasyon**
- Bireyi Tanıma**
- Bilgi Toplama ve Yayma**
- Yöneltme ve yerleştirme**
- izleme**
- Müşavirlik**
- Araştırma ve değerlendirme**
- Çevre ve veli ilişkileri**
- Yerleştirme**
- izleme**
- Müşavirlik**
- Araştırma değerlendirme**
- Çevre ve veli ilişkileri**

- 30** Bireyin karar verme ve problem çözme ihtiyaçlarını karşılayarak gelişim ve uyumunu sürdürmesine yardımcı olmak amacıyla bireyle yüz yüze kurulan psikolojik yardım ilişkisine ne denir?

Psikolojik Danışma

- 31** Öğrencilerin okula ve yakın çevresine uyumlarını ve böylece öğrencilerin eğitim hizmetlerinden en etkili bir şekilde yararlanmalarını, amaçlayan hizmete ne denir?

Oryantasyon

32 Öğrencilerin kendilerine uygun eğitsel ve mesleki tercihler yapmalarına yardım etmeye yöneliktir. Rehberlik alanları açısından bakıldığında bu hizmetler eğitsel ve mesleki rehberlikle yakından ilişkilidir.

Bilgi Toplama ve Yayma

33 Yerleştirme çalışmaları kaç gruba ayrılır?

Eğitsel Mesleki Sosyal

34 Okuldan mezun olan öğrencilerin ya da bir alanı tercih eden öğrencinin takip edilmesine ne denir?

İzleme

35 Dolaylı yollardan öğrencilere sunulan hizmetlerdir. Çünkü bu diğer hizmetlerden farklı olarak öğrencilere değil okuldaki diğer personele yöneliktir.

Okuldaki yöneticilerin ve diğer öğretmenlerin ortak bir rehberlik anlayışına sahip olmalarını sağlamaya yönelik olabilir. Böylece sağlanan ortak anlayış okulda rehberlik hizmetlerini kolaylaştıracaktır.

Yukarıda anlatılan rehberlik hizmeti nedir?

Müşavirlik

36 Bir tür AR-GE çalışması demek olan bu çalışmalar bireylere hizmet verecek olan bir servisin gerçekçi ve etkili olma çabası olarak değerlendirilmelidir. Bu rehberlik hizmeti nedir?

Araştırma ve Değerlendirme

37 PDR hizmetlerinin nasıl örgütleneceği konusunda uygulanan modeller nelerdir?

1. Hizmetler Modeli

2. Süreç Modeli

3. Görevler Modeli

4. Kapsamlı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Programları

38 1920'li yıllarda ortaya çıkan ve psikolojik danışmanların etkinlikleri oryantasyon, bireyi tanıma, bilgi verme, psikolojik danışma, yerleştirme ve izleme biçiminde altı kategoride ele alan rehberlik modeli nedir?

Hizmetler Modeli

39 1920' li yıllarda uygulanmaya başlanan psikolojik danışma hizmetinin klinik ve terapötik yönü vurgulayan, psikolojik danışmanlar psikolojik danışma, müşavirlik ve koordinasyon rollerini üstlendiğini ifade eden model hangisidir?

Süreç Modeli

40 Psikolojik danışmanların görevleri basitçe listelenmiştir. Bu görevler fazla sayıdadır ve son görev genellikle "Zaman zaman kendisine verilen diğer görevleri yerine getirir." biçiminde ifade edilir. Bu durum da psikolojik danışmanların rollerinde bazen belirsizliklere neden olmuştur.

Yukarıda anlatılan rehberlik modeli nedir?

Görevler modeli

41 Kurumsal temelini gelişimsel rehberlik yaklaşımından alan, 1960'lı yıllarda ortaya çıkan bu yaklaşımda bireyin gelişimsel ihtiyaçları ön plandadır ve rehberlik hizmetlerinin öğrencilerin içinde buldukları gelişim dönemlerinin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olması gerektiği savunulur.

Yukarıda anlatılan rehberlik modeli nedir?

Kapsamlı Psikolojik Danışma ve Rehberlik Programları

42 Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma (RPD) hizmetleri programını kim yapar?

Rehberlik Hizmetleri Yürütme Komisyonu (RHYK)

43 Rehberlik Hizmetleri Yürütme Komisyonu (RHYK) kimlerden oluşur?

- Müdür (veya görevlendireceği yardımcısı)
- Psikolojik danışman,
- Her sınıf düzeyinden birer sınıf rehber öğretmeni
- Ödül ve disiplin kurulu temsilcisi,
- Okul aile birliği başkanı ve öğrenci temsilcisi,
- Eğer okulda psikolojik danışman yoksa RAM'dan müşavirlik hizmeti alınarak RHYK tarafından hazırlanır (MEB,2020).

44 Şiddete maruz kalma, aile üyeleri/bir yakının kaybı, savaş, terör, doğal afetler gibi kriz durumları sonrası ortaya çıkabilecek psikolojik uyumsuzlukların önlenmesi, aile ve toplum düzeyinde ilişkilerin kurulması ve geliştirilmesi, bireylerin kendi kapasitelerini fark etmeleri ve güçlenmeleri amacıyla düzenlenen hizmetler bütününe ne denir?

Psikososyal destek

45 Okul Psikososyal Destek Ekiplerinde kimlerden oluşur?

■ Okul müdürü veya okul müdürü tarafından görevlendirilmiş bir müdür yardımcısı başkanlığında,

■ Varsa rehber öğretmenler/psikolojik danışmanlar ve

■ Rehberlik hizmetleri yürütme komisyonu üyesi her sınıf düzeyinden en az bir sınıf rehber öğretmeninden oluşur.

46 İhmal ve istismar şüphesi olduğunda gizlilik ilkesine dikkat edilerek vaka ile ilgili birimlerin olaydan haberdar edilmesi şeklinde tanımlanan yerine getirilmesi gereken yükümlülük nedir?

Bildirim Yükümlülüğü

47 İhmal ve istismar vakası şüphesinde başvurulacak yerler nelerdir?

■ İl/ilçe Emniyet Müdürlüğü Çocuk Büro Amirliği

■ Emniyet Genel Müdürlüğü 155 İhbar Hattı

■ İl/ilçe Sosyal Hizmetler Merkezi Müdürlüğü

■ Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 183 İhbar Hattı

48 Rehberlik ve psikolojik danışma programı nasıl hazırlanır?

Okullarda verilecek RPD hizmetleri programı üç hedef doğrultusunda hazırlanır. Bunlar genel hedef, yerel hedef ve özel hedeftir.

Programın tasarlanması sürecinde her eğitim öğretim yılı mayıs ayında öğrencilerin rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin ihtiyaçları belirlenir.

Tüm bunların doğrultusunda rehberlik programı hazırlanır.

49 Eğitim kurumlarında rehber öğretmen/psikolojik danışman hangi görevleri yerine getirir?

Gelişimsel ve önleyici hizmetler

İyileştirici hizmetler

Destek hizmetlere ilişkin görevler

50 Okul rehber öğretmenin gelişimsel ve önleyici hizmetler kapsamındaki görevleri nelerdir?

■ Sınıf rehberlik programı kapsamında rehberlik alanında özel bilgi ve beceri gerektiren etkinlikleri uygular.

■ Bireyi tanıma çalışmaları kapsamında bireyi tanıma tekniklerini uygular, değerlendirmelerini raporlaştırarak öğrencilere geri bildirimde bulunur ve ilgililerle paylaşır. Gerekğinde bireyi tanıma tekniklerini geliştirme çalışmalarına katılır.

■ Bilgi verme çalışmaları kapsamında öğrencilerin sosyal duygusal, akademik ve kariyer gelişim alanlarında ihtiyaç duydukları bilgileri bireysel çalışmalar, grup çalışmaları veya yayın hazırlama yoluyla öğrencilerle paylaşır.

■ Yönelme ve izleme çalışmaları kapsamında bireyi tanıma ve bilgi verme hizmeti sunarak öğrenciyi kendine uygun olan eğitim kurumuna, alana, dala, staja, işe, mesleğe, okul içi ya da okul dışı sosyal ve kültürel etkinliklere yönlendirir ve öğrencinin gelişimini izler. Merkezî sınavlara ait tercih dönemlerinde görev alır.

51 Millî Eğitim Bakanlığına bağlı özel ve resmî eğitim kurumlarında RPD hizmetlerinin yürütülmesinde rolü olan okuldaki personelden bakanlık personeline kadar tüm sorumlular tarafından kullanılarak tüm birimlerin etkin bir şekilde sürece dâhil olmaları sağlayan sisteme ne denir?

Rehberlik sistemi

52 Hangi durumlarda Rehberlik Araştırma Merkezine öğrenci yönlendirilir?

■ Rehberlik Araştırma Merkezine ilk kez ve kademe geçişinde öğrenci yönlendirme

■ Rapor yenilemek için RAM'a yönlendirme

■ Tıbbi tanı gerektiren durumlarda

53 Öğretmenin öğrenciyi tanıma nedenleri nelerdir?

■ Her öğrencinin bireysel farklılıklarına göre ve gizil güçlerine uygun olarak üst düzeyde gelişmesine yardımcı olabilmek

■ Öğrencinin sağlıklı kişilik geliştirmesine, kendini gerçekleştirebilmesine çevresine uyumlu hale gelmesine yardımcı olabilmek,

■ Öğrencilerin gerçekçi benlik algıları geliştirmelerine ve kendi problemlerini çözebilme gücü kazanabilmelerine yardım etmek,

■ Öğrencileri belli bir mesleğe hazırlamak, bu meslekle ilgili davranışları kazanmalarına yardım edebilmek,

■ Sınıf içi ilişkileri düzenlemek ve geliştirmek.

54. Okul rehber öğretmenin destek hizmetler kapsamındaki görevleri nelerdir?

■ Müşavirlik hizmetleri kapsamında, öğrencinin gelişimini desteklemek için öğretmen, veli, yönetici ve okul içerisinde öğrenci ile iletişimde olan diğer kişilere kendilerini geliştirmeleri, ortak ve yeterli bir rehberlik anlayışı kazanmaları amacıyla çalışmalar yürütür. Sınıf rehberlik programlarının hazırlanmasında, uygulanmasında, sınıf içi rehberlik uygulamalarının geliştirilmesinde sınıf rehber öğretmenlerine müşavirlik eder.

Program yönetimi çalışmaları kapsamında;

■ Okul rehberlik ve psikolojik danışma programını rehberlik ve araştırma merkezine iletilmek üzere en geç ekim ayının ilk haftasında e-Rehberlik sistemi üzerinden hazırlar.

■ Okul rehberlik ve psikolojik danışma programı doğrultusunda e-Rehberlik sistemi üzerinden kendi haftalık programını hazırlar.

■ Her yıl kasım ayı içerisinde sınıf rehber öğretmenleri tarafından bir örneği rehberlik ve psikolojik danışma servisine iletilen risk altındaki öğrencilere ait verileri birleştirerek eğitim kurumuna ait risk haritasını oluşturur.

■ Okul rehberlik ve psikolojik danışma programı kapsamında gerçekleştirilen çalışmaları e-Rehberlik sistemine işler. Danışma sürecinde danışan dosyası aracılığı ile gerekli kayıtları tutar. Elektronik ortama işlenmesi mümkün olmayan çalışmaları dosyalar ve usulüne uygun olarak saklar.

■ Okul rehberlik ve psikolojik danışma programını ders yılı boyunca sınıf rehber öğretmenleri, öğretmenler ve eğitim kurumu yöneticileri ile iş birliği içerisinde uygular ve programın etkililiğini ders yılı sonunda değerlendirir.

■ Araştırma ve proje çalışmaları kapsamında, sunduğu hizmetlerin etkililiğini ve verimliliğini artırmak amacıyla araştırma, izleme ve değerlendirme çalışmaları yapar. Gerektiğinde eğitim kurumunda yürütülen proje çalışmalarına katılır.

■ İş birliği kapsamında, doğal üyesi olduğu kurul ve komisyonlara katılır, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin görevlerini yerine getirir. Rehberlik ve araştırma merkezleri tarafından düzenlenen toplantı, eğitim etkinlikleri, proje ve ekip çalışmalarına katılır. Öğrencilerin gelişimsel ihtiyaç ya da sorunlarına yönelik olarak ortak bir amaç ve sorumluluk çerçevesinde veli, öğretmen, idareci, diğer kişi ve kurumlarla iş birliği yapar.

■ Ders saatinde bireysel veya grupta yürütülen

çalışmalarda öğrencinin devamsız görünmemesi için okul yönetimi ve ders öğretmeniyle iş birliği yaparak gerekli tedbirleri alır.

■ Okul rehberlik ve psikolojik danışma programının etkililiğini artırmak, mesleki bilgi ve becerileri geliştirmek, mesleğine ilişkin güncel gelişmeleri izleyerek daha nitelikli hizmet sunmak için bilimsel kongre, konferans, panel ve hizmet içi eğitimlere katılır, gerektiğinde hizmet içi eğitim verir.

■ Eğitim Kurumu müdürünün vereceği rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri ile ilgili diğer görevleri yapar.

55. Okul rehber öğretmenin iyileştirici hizmetler kapsamındaki görevleri nelerdir?

■ Öğrencilerin sosyal duygusal, akademik ve kariyer gelişimlerinin desteklenmesi, kendilerini keşfetmeleri, duygusal, düşünsel, davranışsal düzeyde kapasitelerinin güçlendirilmesi, iyileştirme ve geliştirme amacıyla formasyonu uygun olan rehber öğretmen/psikolojik danışman bireysel ve grupta psikolojik danışma yapar.

Psikososyal destek hizmetleri kapsamında;

■ Doğal afetler ile kaza, ihmal, istismar, intihar, şiddet, savaş, göç ve salgın hastalıklar gibi zorlu yaşam olaylarında öğrenci, aile ve öğretmenlere psikolojik ve sosyal destek sağlar.

■ Hakkında danışmanlık tedbir kararı verilen çocuğa ve çocuğun bakımından sorumlu kişilere hizmet sunar.

■ Eğitim kurumlarında rehber öğretmen/psikolojik danışman bulunmaması veya çocuğun herhangi bir eğitim kurumu ile ilişkisinin olmaması durumunda danışmanlık tedbiri uygulamaları il veya ilçe millî eğitim müdürlüklerinin görevlendireceği, çocuğun ikamet adresinin bulunduğu eğitim bölgesinde görevli rehber öğretmen/psikolojik danışman yerine getirir. Danışmanlık tedbir kararlarına ilişkin görevlendirmelerde rehber öğretmen/psikolojik danışmanların hâlihazırda yerine getirmekte oldukları danışmanlık tedbir kararları da gözetilerek dengeli bir dağılım sağlanır.

■ Sevk çalışmaları kapsamında bireyin, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin müdahale alanı ya da rehber öğretmen/psikolojik danışmanın mesleki yeterlikleri dışında kalan bir uzmanlık alanında yardıma ihtiyaç duyması durumunda, bireyi yardım alabileceği düşünülen daha yetkin uzman kişi, kurum veya kuruluşlara yönlendirir.

56 Sınıf rehber öğretmeninin görevleri nelerdir?

- Sınıf rehberlik planını hazırlayarak bir örneğini rehberlik ve psikolojik danışma servisi ile paylaşır. Plan dâhilinde uygulamalarını gerçekleştirir.
- Öğrencilerinin rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin ihtiyaçlarını belirleyerek rehberlik ve psikolojik danışma servisine iletir.
- Her yıl kasım ayı içerisinde sınıfında bulunan risk altındaki öğrencilere ait verilerin bir örneğini rehberlik ve psikolojik danışma servisine iletir.
- Sınıfa yeni gelen veya uyum güçlüğü yaşayan öğrencilerin okula uyum sağlamaları sürecinde rehber öğretmen/psikolojik danışman ile iş birliği içerisinde çalışır.
- Risk altında olan öğrencileri fark ettiğinde, gerekli desteği almaları için rehberlik ve psikolojik danışma servisini bilgilendirir.
- Sınıfıyla ilgili yürüttüğü rehberlik çalışmalarına ilişkin raporu her dönem sonunda eğitim kurumu müdürüne sunar.
- Sınıfında sosyal duygusal, akademik ve kariyer gelişimi açısından desteklenmeye ihtiyaç duyan öğrencileri rehberlik ve psikolojik danışma servisine yönlendirir, öğrencilerin gelişimini desteklemek amacıyla iş birliği yapar.
- Eğitim Kurumu müdürünün vereceği rehberlik hizmetleri ile ilgili diğer görevleri yapar.

57 Bireyi tanımak için hangi özelliklerini incelemek gerekir?

- Sağlık durumu
- Yetenekler
- İlgiler
- Akademik başarı
- Kişilik
- Benlik tasarımı ve değerler
- Çevreyle ilgili bilgiler

58 İyi bir testin sahip olması gereken özellikler nelerdir?

- Geçerlik
- Güvenirlik
- Kullanışlılık
- Ekonomiklik

59 Rehberlikte bireyi tanımak için kullanılan teknikler kaç gruba ayrılır?

Testler ve test dışı teknikler olmak üzere iki gruba ayrılır.

60 Ölçme aracının ölçmeyi amaçladığı şeyi eksiksiz, tam olarak ölçmesine ne denir?

Geçerlik

61 Ölçme aracının ölçmek istediği şeyi hatasız ve doğru olarak ölçmesine ne denir?

Güvenirlik

62 Ölçme aracının kullanılmasının kolay olmasına ne denir?

Kullanışlılık

63 Ölçme aracının ekonomik olması, çok pahalı ve masraflı olmamasına ne denir?

Ekonomiklik

64 Rehberlikte kullanılan testler nelerdir?

Yetenek Testleri

İlgi Envanterleri

Kişilik Testleri

Tutum Ölçekleri

65 Ailelerin katılımları kaç çeşittir?

İki çeşittir. Okul merkezli, ev merkezli

66 Anne baba tutumları nelerdir?

1. Demokratik anne-baba:

2. Otoriter anne-baba:

3. İzin verici anne-baba:

4. İhmalkâr anne-baba:

67 Bu tür anne-baba çocuklarını bağımsız olmaya teşvik eder ama yine de eylemlerine sınırlar ve kontroller getirirler. Kural koyarlar ama kuralların mantığını açıklarlar ve eleştirileri dinlerler. Sevgilerini hissettirirler ve çocukla iletişim kurarlar.

Yukarıda anlatılan anne baba tutumu hangisidir?

Demokratik anne-baba tutumu

68 Eğitim Kurumu müdürünün rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin görevleri nelerdir?

■ Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin yürütülmesinden birinci derecede sorumludur.

■ Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin etkin şekilde yürütülebilmesi için hizmetin gerektirdiği fiziksel şartları ve uygun çalışma ortamını hazırlar, kullanılacak araç gereci sağlar. Kurumda birden fazla rehber öğretmen/psikolojik danışman olması durumunda fiziksel imkânlar dâhilinde her bir rehber öğretmen/psikolojik danışman için ayrı oda tahsis eder.

■ Eğitim kurumundaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin verimli bir şekilde yürütülmesi için rehber öğretmen/psikolojik danışman, sınıf rehber öğretmenleri, öğrenciler ve veliler arasında iş birliğini sağlar.

■ Eğitim kurumunda birden fazla rehber öğretmen/psikolojik danışman bulunması halinde bir rehber öğretmen/psikolojik danışmanı koordinatör olarak görevlendirir ve gerekli gördüğü takdirde görev değişikliği yapar.

■ Eğitim kurumunda birden fazla rehber öğretmen/psikolojik danışman bulunması hâlinde program, planlama, araştırma gibi ortak görevler dışında; hizmetlerin yürütülmesinde sınıf ve öğrenci sayıları gibi ölçütlere göre iş bölümü yapar.

■ Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonuna başkanlık eder.

■ Eğitim kurumunun özel hedeflerini e-Rehberlik sistemine işler.

■ Okul rehberlik ve psikolojik danışma programının hazırlanmasını sağlar.

■ Rehberlik ve psikolojik danışma servisinde hazırlanan okul rehberlik ve psikolojik danışma programını en geç ekim ayı ilk haftasında e-Rehberlik sistemi üzerinden onaylamak yoluyla eğitim kurumunun bağlı bulunduğu rehberlik ve araştırma merkezine ulaştırır.

■ Okul rehberlik ve psikolojik danışma programı ile haftalık programın uygulanmasını e-Rehberlik sistemi üzerinden izler.

■ Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin yürütülen çalışmaların düzenli olarak e-Rehberlik sistemine işlenmesini takip eder.

■ İhtiyaçlar doğrultusunda öğrencilere, öğretmenlere, idarecilere ve ailelere yönelik gerçekleştirilecek eğitim etkinliklerinin düzenlenmesi için uygun ortamı ve gerekli desteği sağlar.

■ Her yıl kasım ayı içerisinde sınıf rehber

öğretmenlerinin iş birliğinde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetince oluşturulan okul risk haritasını eğitim kurumunun bağlı bulunduğu rehberlik ve araştırma merkezine ulaştırır.

■ Hakkında danışmanlık tedbir kararı verilmiş çocuklara ve ailelerine yönelik rehber öğretmen/psikolojik danışman tarafından sunulacak hizmetlerin yerine getirilmesini sağlar.

69 Bu tür ana babalar çocuklarını kontrol ederler ancak onları dinlemezler, çocuklarıyla daha az ilgilenirler, bazen soğuk ve katı olurlar. Ceza ve emirleri oldukça sıkıdır.

Yukarıda anlatılan anne baba tutumu hangisidir?

Otoriter anne baba tutumu

70 Bu tür anne-babalar çocuklarıyla yakından ilgilenir ancak onlardan pek bir şey istemezler, kural koymazlar, cezalandırmadan kaçınırlar. Genellikle tutarsız ve güvensizdirler.

Yukarıda anlatılan anne baba tutumu hangisidir?

İzin verici anne baba tutumu

71 Bu tür anne-babalar, çocuklarının yaşamıyla son derece ilgisizdirler. Anne-babaları ihmalkâr olan çocuklar, anne-babalarının yaşamlarının diğer yönlerinin kendilerinden daha önemli olduğu duygusu geliştirir.

İhmalkar anne baba tutumu

72 Rehberlik ve psikolojik danışmanın temel ilkeleri nelerdir?

Yetkinlik

Dürüstlük

Duyarlık ve Hoşgörü

Toplumsal sorumluluk

Mesleki ve bilimsel sorumluluk

Etik Kurallar

Sürekli gelişim

Profesyonel kimlik

Rehberlikte Etik ve Bilgilerin Saklanması

73 Bireysel ve gelişim özellikleri ile eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından anlamlı düzeyde farklılık gösteren bireylerin eğitsel ve sosyal gereksinimlerini karşılamak amacıyla geliştirilmiş bireyselleştirilmiş eğitim programları aracılığıyla özel olarak yetiştirilmiş personel tarafından uygun eğitim ortamlarında sürdürülen eğitim olarak tanımlanmaktadır.

Yukarıda anlatılan eğitime ne denir?

Özel eğitim

74 Bireyin sahip olduğu organlarının yapısında ve işleyişinde çeşitli nedenlere bağlı olarak bozulmalar olması durumu ne denir?

Zedelenme

75 Bireyin yaşadığı zedelenme sonucunda sahip olduğu organının işlevini yerine getirememesine ne denir?

Yetersizlik

76 Bir yetersizlik sonucunda bireyin toplumsal yaşamda akranlarının gerçekleştirebildiği rolleri gerçekleştirememeye durumuna ne denir?

Engel

77 22 yaşından önce ortaya çıkan, hem öğrenme, akıl yürütme, problem çözme gibi zihinsel işlevlerde hem de bireylerin günlük yaşamlarında gerçekleştirdikleri kavramsal, sosyal ve pratik becerilerin toplamı olan uyumsal davranışlarda önemli sınırlılık durumuna ne denir?

Zihinsel engel

78 Zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin özellikleri nelerdir?

- Zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin dikkat süreleri çok kısadır. Dikkatin yanı sıra bellekle de ilgili problemleri bulunmaktadır. Bu öğrenciler öğrendikleri yeni bilgileri kısa süreli ve uzun süreli belleğe depolamada ve gerektiğinde uzun süreli bellekten bilgiyi geri çağırma da problem yaşarlar.
- Bu öğrencilerin birçok akademik alanda normal gelişim gösteren akranlarına göre geridir.
- Zihinsel yetersizliği olan öğrenciler akranlarına göre daha yavaş öğrenirler.
- Soyut kavramları öğrenmede, öğrendikleri bilgileri yeni durumlarla ilişkilendirmede güçlük yaşarlar.
- Zihinsel yetersizliği olan öğrenciler, sosyal becerilerde yetersizlik yaşarlar.

79 Nörogelişimsel bir bozukluk olup yaşamın erken dönemlerinde sosyal iletişim ile etkileşimde güçlük yaşama ve sınırlı yineleyici davranışlar sergileme gibi belirtilerle ortaya çıkan bir durum olarak tanımlanan yetersizlik türü nedir?

Otizm Spektrum Bozukluğu

80 Otizm spektrum bozukluğu olan öğrencilerin özellikleri nelerdir?

- Sosyal etkileşimin ilk basamağı olan göz kontağından kaçınırlar.
- Bu öğrenciler, isimlerine tepki vermeyebilir, diğer insanlara karşı ilgisiz görünebilir.
- Sosyal durumlarda ses tonunu veya yüz ifadesini anlamakta zorluk çekebilir. Sosyal durumlarda gülümsemeyebilir ya da komik bir şey olmadığında gülebilirler.
- Diğer insanların düşünce ve duygularını anlama yeteneğinde sınırlılıkları vardır.
- Yönergeleri anlama ve takip etme gibi alıcı dil boyutunda güçlük yaşayabilirler.
- OSB olan öğrencilerin yaklaşık %20-30'u konuşmada gecikme yaşar ya da bu beceriyi edinemez. Konuşma içeriğinde zaman ve zamir kullanımı yanlış olabilir. Ben ve sen zamirlerini yanlış kullanabilirler ya da konuşma biçimleri monolog şeklinde olabilir.
- Soyut kavramları anlamakta, alay ya da şaka gibi sosyal dili yorumlamada zorlanırlar.
- Nesnelere döndürme, el çırpma ve sallanma gibi sınırlı ve tekrarlayan motor davranışlar görülebilir.
- Bazı nesnelere aşırı derecede meşgul olabilir ya da çok sınırlı ilgi alanlarına sahip olabilirler. Bir nesneyle saatlerce oynayabilirler ya da belirli özellikteki nesnelere aşırı ilgi gösterebilirler. Ortamdaki veya durumdaki herhangi bir değişiklikten dolayı üzülebilirler.
- OSB olan öğrenciler birbirlerinden oldukça farklı özellikler sergileyebilen oldukça heterojen bir gruptur.

81 Normal zekâya sahip olmalarına karşın beynin atipik işleyişinden kaynaklı olarak bilgiyi işleme ve edinme biçimi bakımından akranlarından farklı özellikler gösterirler şeklinde tanımlanan yetersizlik türü hangisidir?

Öğrenme Güçlüğü

82 Öğrenme gücünün sınıflandırılması nasıldır?

Okuma bozukluğu (disleksi),

Yazılı anlatım bozukluğu (disgrafi)

Matematik bozukluğu (diskalkuli) olarak sınıflandırılır.

83 Öğrenme gücüne sahip öğrencilerin özellikleri nelerdir?

■ Öğrenme gücüne sahip öğrenciler, normal bir zekâya sahip oldukları hâlde özellikle bazı akademik alanlarda akranlarından önemli ölçüde güçlükler yaşarlar.

■ Özellikle disleksi olan öğrenciler okumada ciddi problemler yaşarlar. Bu öğrenciler harfleri tanıma, heceleme, doğru ve akıcı bir şekilde çözümlenme konusunda düşük performans sergilerler.

■ Okuduğunu anlamakta da zorlanırlar.

■ Matematik ile ilgili kavramları, olguları anlamakta ve matematiksel hesaplamalar yapmada zorlanabilirler.

■ Görsel algı sorunları yaşayan öğrenciler, yapboz oluşturmada, görsel şekilleri algılamada ve hatırlamada güçlükler ya da harfleri tersine çevirme gibi problemler yaşar.

■ İşitsel algı sorunları yaşayan öğrenciler de benzer seslerden oluşan iki kelimeyi ayırt etmede ve sözel yönergeleri takip etmekte güçlük yaşar.

84 Dil ve Konuşma Bozukluğu Olan Öğrencilerin özellikleri nelerdir?

■ Dil bozukluğu olan öğrenciler; başkalarının söylediklerini anlamakta güçlük çekebilir. Bu durum bir alıcı dil bozukluğudur. Duygu ve düşüncelerini ifade etmekte sorun yaşayabilirler. Bu durum ise ifade edici dil bozukluğudur. Bir öğrenci hem alıcı hem de ifade edici dil bozukluğu yaşayabilir.

■ Konuşma bozukluğu olan öğrenciler ise ses üretiminde ya da bazı sesleri söylemede zorlanabilir. Konuşurken kekeleyebilir ya da konuşma ritmini ayarlamada sorun yaşayabilir.

85 İşitme duyarlılığının kısmi ya da tamamen yitilmesinden kaynaklı özel eğitim ve destek eğitime ihtiyaç duyan bireye ne denir?

İşitme yetersizliği olan birey

86 İşitme yetersizliği olan öğrencilerin özellikleri nelerdir?

■ İşitme yetersizliği olan öğrencilerin zihinsel olarak herhangi bir problemleri yoktur, normal zekâ düzeyine sahiptirler.

■ İşitme yetersizliği olan öğrencilerin okuma düzeyleri, işiten akranlarından önemli ölçüde daha düşüktür.

■ Günümüzde birçok işitme yetersizliğine sahip olan öğrenci işitme cihazları yardımıyla devam eden eğitim faaliyetlerine önemli ölçüde katılım göstermektedir.

87 Gözün yapısında oluşan zedelenmeye bağlı olarak gözün görme işlevini gerçekleştirememesi durumuna ne denir?

Görme Yetersizliği

88 Görme yetersizliği olan öğrenciler nasıl sınıflandırılır?

Az gören ve kör olarak sınıflandırılır.

89 Görme yetersizliği olan öğrencilerin özellikleri nelerdir?

■ Görme yetersizliği olan öğrenciler kendi içlerinde oldukça heterojen bir gruptur.

■ Görme yetersizliği olan öğrenciler dokunarak ve işiterek öğrenebilirler.

■ Görme yetersizliği olan öğrencilerin çevrelerinde hareket etme yeterlikleri sınırlı olabilir.

■ Görme kaybı öğrencinin bilişsel gelişimi engelleyebilecek bir durumdur.

■ Görme kaybı ya da bozukluğu bu öğrencilerin günlük dil kullanımını etkilemez.

90 Ülkemizde özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin devam edebilecekleri eğitim ortamları ya da yerleştirme seçenekleri en fazla kısıtlayıcı olandan en az kısıtlayıcı olana doğru nasıl sıralanmaktadır?

■ Yatılı özel eğitim okul ve kurumları

■ Gündüzlü özel eğitim okul ve kurumları

■ Özel eğitim sınıfı

■ Yarı zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme

■ Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme

91 Öğrencinin değerlendirmesi süreci nedir? Nasıl uygulanır?

Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere yönelik nitelikli özel eğitim hizmetlerinin sunulması için öğrencilerin ilgilerinin, gereksinimlerinin ve çeşitli alanlardaki eğitsel performanslarının ortaya konmuş olması gerekmektedir.

Öğrenci hakkında bilgi toplama ve toplanan

bu bilgilerden bir yargıya varma süreci genel olarak “değerlendirme” olarak tanımlanmaktadır (Peterson ve Meier, 1987; Salvia, Ysseldyke ve Bolt, 2010).

Değerlendirme tarama, tanılama, yerleştirme, bireyselleştirilmiş eğitim planı (BEP) geliştirme ve izleme gibi amaçlarla yapılmaktadır (McCormick, 2006; McLoughlin ve Lewis, 2001)

Şekil 1. Değerlendirme Süreci

92 Öğrenci Rehberlik araştırma merkezine gönderme süreci nasıl işler?

Öğretmen sınıfında öğrenmede güçlük yaşayan bir öğrenciyi fark ettiğinde öğrenciyi tanımaya çalışır.

Rehber öğretmenden destek alır.

Öğrenci değerlendirilir ve bu değerlendirme doğrultusunda öğrencinin öğrenmesini kolaylaştırmak için öğretmen sınıfta birtakım düzenlemeler yapar.

Öğrencide beklenen düzeyde gelişme olmazsa hastaneye ve RAM'a yönlendirilir.

Tıbbi tanısı yapılır.

Tıbbi tanı alındıktan sonra öğrencinin özel eğitim hizmetlerinden yararlanıp yararlanmayacağına, yararlanacaksa ne tür eğitsel ihtiyaçları olduğuna karar vermek amacıyla RAM'larda bulunan özel eğitim değerlendirme kurulu tarafından eğitsel değerlendirme ve tanılama yapılır.

93 Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin genel eğitim ortamlarında yetersizliği olmayan akranlarıyla beraber tam ya da yarı zamanlı olarak eğitimlerini sürdürmelerine ne denir?

Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim

94 BEP ne demektir?

Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin takip ettikleri eğitim programı temel alınarak öğrencinin gelişim özellikleri, eğitsel gereksinimleri ve performans düzeyleri doğrultusunda hedeflenen amaçlara ulaşmaya yönelik hazırlanan ve bu bireylere verilecek destek eğitim hizmetlerini de içeren bireye özgü program olarak tanımlanmaktadır (MEB, 2021). BEP yasal bir zorunluluk olup özel eğitim hizmetlerine uygun olduğuna karar verilen her öğrenci için hazırlanmalıdır. Belirli anahtar özelliklere sahip olan BEP (Nugent, 2005);

95. BEP'in özelliklerini şekil ile gösteriniz.

96. BEP'in hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesinden kim sorumludur?

Okullardaki BEP geliştirme birimi

97. BEP geliştirme birimi kimlerden oluşur?

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nin (2021) 47. maddesine göre BEP geliştirme biriminde okul müdürü ya da görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında;

- Rehber öğretmen
- Öğrencinin sınıf öğretmeni
- Öğrencinin dersini okutan alan öğretmenleri
- Öğrencinin velisi
- Öğrencinin kendisi

Gerekli durumlarda özel eğitim değerlendirme kurulundan bir üye ve mesleki eğitim veren kurumlarda meslek derslerini veren bir alan öğretmeni de BEP geliştirme birimine katılabilir.

98. Sınıf kuralları oluştururken dikkat edilmesi gereken kriterler nelerdir?

- Sınıf kuralları yedi maddeyi aşmamalıdır.
- Kurallar belirlenirken öğrenciler sürece dâhil edilmelidir.
- Kurallar olabildiğince kısa ve anlaşılır bir şekilde ifade edilmelidir.
- Kurallar olumlu ifadelerle oluşturulmalıdır.

99. Öğrencinin bir yıl ya da akademik dönem içerisinde kazanabileceği davranışlar ne denir?

Uzun dönemli hedefler

100. Öğrencinin performans düzeyi ile uzun dönemli hedefleri arasındaki ara basamaklar olarak tanımlanan hedeflere ne denir?

Kısa dönemli hedefler

101. BEP geliştirme biriminin görevleri nelerdir?

■ BEP' in geliştirilmesi, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi ile ilgili koordinasyonu sağlamak.

■ BEP' in uygulanması sürecinde eğitim ortamlarının düzenlenmesi, materyal hazırlanması ve temin edilmesi konusunda yöneticilere ve öğretmenlere öneriler sunmak,

■ Destek eğitim odasından faydalanacak öğrencilere hangi derslerin haftalık kaç saat sunulacağını belirlemek

■ Özel eğitim sınıfına devam eden öğrencilerden, yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte ders alabilecek öğrencileri belirlemek ve bu öğrencilerin ders saatlerini planlamak,

■ Velinin yazılı isteği doğrultusunda ilkökul döneminde öğrencilerin bir kereye mahsus sınıf tekrarı yapmasına karar vermek.

102 Zekâ, yaratıcılık, sanat, liderlik kapasitesi, motivasyon veya özel akademik alanlarda yaşlılarına göre yüksek düzeyde performans gösteren bireye ne denir?

Özel yetenekli birey

103 Özel yetenek kuramları nelerdir?

Üçlü Halka Kuramı

Beşgen Kuram

Bulanık Kuram

Ayrımsal Üstün Zekâ ve Üstün Yetenek Kuramı

104 Özel yetenekli çocuklarda görülen dikkat çekici özellikler nelerdir?

- Akranlarına göre erken ve ileri düzeyde dil gelişimi olması,
- Genellikle erken okuma ve okumayı kendiliğinden öğrenme,
- Empati, sorumluluk gibi özelliklerde erken gelişim gösterme,
- Duygusal açıdan hassas olma,
- Liderlik eğilimi gösterme,
- Meraklı olma, çok soru sorma,
- Yaşından ileri düzeyde mizah yeteneği olması,
- Mantık, muhakeme gibi becerilerde erken ve hızlı gelişim gösterme,
- Geniş hayal gücü ve yaratıcılık gösterme,
- Geniş ilgi alanına sahip olma ve bazı konulara derin ilgili olma.

105 Üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde ne gibi çalışmalar yapılır?

Gruplama, zenginleştirme ve hızlandırma çalışmaları yapılır.

106 Özel yetenekli öğrencilere eğitim veren kurumlar nelerdir?

Fen liseleri

Sosyal bilimler liseleri

Güzel sanatlar ve spor liseleri

107 Özel yetenekli öğrencilerin kendi okullarına devam ederken okul sonrası saatlerde yeteneklerine uygun programlara katılabildikleri, Türkiye’de 1992 yılında üstün yetenekli öğrencilerin eğitimi için Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde Üstün Yeteneklilerin Eğitimi Şubesine bağlı olarak kurulan, okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim çağındaki özel yetenekli öğrencileri eğiterek potansiyellerini geliştirmen kurum modelinin adı nedir?

Bilim ve Sanat Merkezi (BİLSEM)